

Debatindlæg: Hvor må vi sove i nat?

Hvor må vi sove i nat?

I SAND – De hjemløses landsorganisation mener vi, at der bør være rimelighed i de krav, der stilles til folk. Når man kriminaliserer hjemløse og straffer dem for at sove på gaden, uden at give dem en mulighed for at komme ind på et herberg, få en skæv bolig eller et andet tilbud, der matcher deres behov, har systemet mistet sin legitimitet. Hjemløse har forstået at de er uønskede og udenfor, men de samfundsborgere, der ønsker et humant samfund, hvor hjemløse og andre medborgere, der har brug for en hjælpende hånd, også får det, bør overveje at stemme på nogle politikere, der vil og kan gøre en positiv forskel for hjemløse. De nuværende magthavere har i hvert fald bekendt kulør. De vil ikke tilgodese hjemløses behov, inkludere dem i samfundet eller gå ind i en nuanceret debat om hvordan man kan ændre en uhensigtsmæssig lov om zoneforbud. De vil kort sagt ikke forholde sig til hvor hjemløses må og kan sove i nat.

D. 14.11. spurgte Pernille Skipper statsministeren hvad hjemløse, der fik zoneforbud skulle gøre, nu der ikke var herbergspladser til dem. Med vanlig politikersnilde undlod han at svare direkte på spørgsmålet og forsøgte i stedet at få diskussionen til at handle om valget mellem at have en overflod af Romalejre og tiggere på hvert gadehjørne og et København, hvor man kunne være fri for at se verdens armod i øjnene. Og hvis man ikke forstod at det sidste ville være det lykkelige scenarie og regeringens vision, slog han fast, at alle der er imod politiets mulighed for at give zoneforbud i en kommune, ønsker at Danmark skal oversvømmes af udenlandske tiggere. De danske hjemløse, der måtte ofres i denne mission, er et tab som er nødvendigt og til at bære. Eller som hans justitsminister tidligere har udtrykt det:

" I sommeren 2017 havde vi en situation, hvor mange romaer kom hertil og nærmest besatte vores gader og stræder i hovedstaden. Det førte til denne her lovgivning... Det går så også udover de danske hjemløse. Det kan jeg selvfølgelig godt forstå, at de er ærgerlige over, men loven gælder for alle..." *(kilde: dr.dk)*

Justitsministeren er en lov og orden mand, rundet af en nationalkonservativ ideologi, hvor strengere straffe, ro og orden i gaderne sættes over retssikkerhed og social ansvarlighed, så turister og familier på tur kan nyde en gåtur uden at støde på hverken hjemløse eller tiggere. Statsministeren har et lidt andet opdrag, men løsningen bakker han helt og holdent op om.

Politikere fra Alternativet, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Enhedslisten, har problematiseret forskellige aspekter ved zoneforbuddet og det skortede heller ikke på kritiske høringssvar fra veletablerede institutioner – f.eks. Institut for Menneskerettigheder – i høringssvarene forud for vedtagelsen af loven. Vi må konstatere at de mange kritiske bemærkninger og problemstillinger loven har affødt, bliver ignoreret af regeringen.

Men hjemløse sover ikke på gaden af lyst. De gør det af nød. De sover der, fordi der ikke er plads på et herberg, fordi herberget ikke kan rumme dem – f.eks. fordi de har en hund -, fordi deres psykiske sygdom ikke tillader dem at være sammen med andre mennesker eller lukket inde. For dem alle gælder det, at vi som samfund har valgt, at vi ikke kan eller vil rumme dem.

I den sammenhæng er den klassiske kommentar fra regeringspartierne, at det er kommunernes ansvar at sørge for at der ydes en indsats til hjemløse. Kommunerne siger til gengæld at de er ramt af anlægsloft og effektiviseringsbidrag (læs besparelser), og de efterspørger nogle bedre rammer, der i højere grad gør dem i stand til at løfte opgaven. Det gælder både i forhold til at give kommunerne bedre mulighed for at bygge boliger, som lavindkomstgruppen, herunder hjemløse, kan betale, og i forhold til at iværksætte initiativer, der sikrer at kommunerne etablerer det nødvendige antal pladser på forsorgshjem til hjemløse. Rigsrevisionen kom med præcis den samme kritik – og meget mere – tilbage i 2014 og gentog den i 2016. Hverken Boligministeriet eller Socialministeriet har taget initiativer der har ført til væsentlige ændringer i den kommunale praksis.

Kommunerne virker nu heller ikke som om de er særligt interesserede i at få bedre mulighed for at huse hjemløse. Hvis vi f.eks. tager Københavns Kommune, der rummer flest hjemløse i Danmark, har de gjort en del for at udelukke lavindkomstgruppen fra at kunne slå sig ned, ved i årtier at stille krav om, at nybyggede lejligheder skal være over et vist antal kvadratmeter og derfor reelt er ubetalelige for hjemløse, der gerne vil i egen bolig. Ydermere sendte Københavns Kommune i 2013 73 millioner øremærkede byggekroner til hjemløseboliger retur til staten, fordi kommunen ikke ønskede at bruge penge på den efterfølgende sociale indsats. K København har også problemer med at give tag over hovedet til hjemløse når det gælder "hjemløseboliger". I det nyligt

vedtagne budgetforlig foreslog socialudvalget, at der blev bygget 36 skæve boliger og lavet 50 – 60 pladser til hjemløse, der har brug for endnu mere omsorg og støtte end herbergerne kan give dem. Behovet er der skam, men der kunne ikke skabes flertal for forslagene.

Herbergspladser vil Københavns kommune heller ikke oprette i tilstrækkeligt omfang. Det fremgår tydeligt af lovgivningen på området, at kommunen skal sørge for at der er det tilstrækkelige antal herbergspladser. Men der sker ikke noget ved at bryde loven. Socialministeriet kommer ikke efter kommunerne når de ikke leverer. Og tager – som Rigsrevisionen påpeger – heller ikke andre initiativer for at sikre at hjemløses rettigheder sikres.

Det efterlader hjemløse uden alternativ til gaden. Og der må de så heller ikke sove i nat.

Bragt på altinget.dk d. 20/11 2018